

тіжного балансу, національної валюти, золотовалютних резервів НБУ або видатків державного бюджету) та проведення реформ. Оскільки війна росії в Україні суттєво сповільнила розвиток економіки держави, то для післявоєнного її відновлення необхідно вже розпочинати перемовини з МВФ про велику за обсягами програму на зразок EFF для фінансування економічного відновлення та підтримки структурних реформ, адже кредити від МВФ – це не стільки про гроші, скільки про довіру до економіки країни, тому співпраця з фондом є важливим сигналом для інших потенційних позичальників чи внутрішніх і міжнародних інвесторів, що дозволить залучити додаткові кошти для інвестицій в економіку України та розвиток нових технологій.

Перелік використаних джерел:

1. *Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. 2021. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobotnictvo-ukrayini-z-mizhnarodnimi-finansovimi-instituciyami> (дата доступу: 26.02.2023).*
2. *Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions> (дата доступу: 26.02.2023).*
3. *Ситник Н. С. Співпраця України з Міжнародним валютним фондом / Н. С. Ситник, В. О. Іванків // Перша міжнародна науково-практична конференція «Наука: Розвиток та фактори її впливу» (26–28 грудня 2022 р., Амстердам, Нідерланди). 2022. № 138. С. 45–47.*
4. *Скільки грошей та за якими програмами Україна отримала від МВФ цього року. Аналітичний портал Слово і Діло. 2022. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/03/infografika/finansy/skilky-hroshej-ta-yakumu-prohramamy-ukrayina-otrymala-myf-czoho-roku> (дата доступу: 26.02.2023).*
5. *Манцуров І. Оцінювання стану та перспектив співробітництва України з МВФ / І. Манцуров, Я. Храпунова, А. Барвінок, В. Омельченко // Журнал Європейської економіки. 2022. № 2 (81). Том 21. С. 135–155.*

*Гонак Ігор
м. Тернопіль*

ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЦЯ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ІНДЕКСІ ВПРОВАДЖЕННЯ КРИПТОВАЛЮТ

У 2020 році вперше був розрахований Global Crypto Adoption Index (Глобальний індекс впровадження криптовалют), який покликаний виявити, у якій країні більшість людей вкладає найбільшу частку своїх грошей у криптовалюту і, згідно даних індексу, такою країною у 2020 році виявилась Україна [1]. Проте, вже у 2021 році Україна опустилась на три позиції і зайняла четверте місце після В'єтнаму, Індії та Пакистану [2].

Україна згідно The 2022 Global Crypto Adoption Index незважаючи на війну піднялась на одну сходинку у порівнянні із 2021 роком і зайняла третє місце у світі, що добре проілюстровано у таблиці 1, та займає місце лідера у Європі протягом 2020–2022 рр.

Таблиця 1.

Топ–20 за Глобальним індексом впровадження криптовалют за 2022 рік*

| Країна | Загальний рейтинг індексу | Централізована вартість сервісу отримала ранжирування | Рейтинг централізованих роздрібних послуг | Рейтинг обсягів біржової торгівлі P2P | Значення DeFi отримало рейтинг | Роздрібна вартість DeFi отримала рейтинг |
|-------------------------------|---------------------------|---|---|---------------------------------------|--------------------------------|--|
| В'єтнам | 1 | 5 | 5 | 2 | 7 | 6 |
| Республіка Філіппіни | 2 | 4 | 4 | 66 | 13 | 5 |
| Україна | 3 | 6 | 6 | 39 | 10 | 14 |
| Республіка Індія | 4 | 1 | 1 | 82 | 1 | 1 |
| США | 5 | 3 | 3 | 111 | 3 | 2 |
| Ісламська Республіка Пакистан | 6 | 10 | 10 | 50 | 22 | 16 |
| Бразилія | 7 | 7 | 7 | 113 | 8 | 7 |
| Королівство Таїланд | 8 | 12 | 12 | 61 | 5 | 3 |
| російська федерація | 9 | 8 | 8 | 109 | 11 | 12 |
| Китайська Народна Республіка | 10 | 2 | 2 | 144 | 6 | 4 |
| Нігерія | 11 | 18 | 18 | 17 | 20 | 17 |
| Турецька Республіка | 12 | 9 | 9 | 121 | 19 | 15 |
| Аргентинська Республіка | 13 | 13 | 13 | 26 | 21 | 25 |
| Королівство Марокко | 14 | 19 | 19 | 21 | 33 | 18 |
| Республіка Колумбія | 15 | 23 | 23 | 10 | 27 | 29 |
| Республіка Непал | 16 | 17 | 17 | 10 | 27 | 41 |
| Сполучене Королівство | 17 | 14 | 14 | 71 | 12 | 11 |
| Республіка Еквадор | 18 | 37 | 37 | 6 | 45 | 56 |
| Республіка Кенія | 19 | 43 | 43 | 5 | 9 | 34 |
| Республіка Індонезія | 20 | 16 | 16 | 129 | 18 | 13 |

*Джерело: побудовано автором на основі [3]

Із даних таблиці 1 можна зробити висновок про те, що незважаючи на початок конвенційної російсько-української війни (а, можливо, у значній мірі, і завдяки війні), Україна залишається одним із світових лідерів у впровадженні криптовалют, а на європейському континенті є беззаперечним лідером – Україна, знаходячись на третьому місці у загальносвітовому рейтингу, на шість позицій випереджаючи російську федерацію, на дев'ять позицій випереджає

Туреччину (країну, яка, як і Україна, претендує на вступ до Європейського Союзу) і знаходиться на чотирнадцять позицій вище Великобританії. Високе місце України та його підвищення у 2022 році пов'язане із наступними факторами:

– прийняття в Україні Закону «Про віртуальні активи» [4], який встановлює правове регулювання діяльності криптовалют у нашій країні, що сприятиме розвитку криптовалютного ринку (короткострокового та довгострокового інвестування у криптовалюту, торгівлі криптовалютами та ін.);

– значні криптовалютні ресурси українці перевели у фіатні валюти та використали для допомоги армії і біженцям;

– за криптовалюту здійснювалась закупівля в інших країнах необхідних в умовах війни товарів, які важко було придбати за долари, євро чи інші фіатні валюти через жорсткий контроль з боку ФРС, ЄЦБ та інших організацій;

– з багатьох країн надходила в Україну допомога не тільки у фіатних валютах, а і у криптовалютах через простоту переказу криптомонет із одного криптогаманця на інший;

– розширення в Україні мережі економічних суб'єктів, які приймають криптовалюту в якості платіжного засобу за товари і послуги.

Висновок. Криптоеконіміка в Україні є надзвичайно важливою складовою національної економіки і сфера поширення криптовалют буде розростатись як під час конвенційної російсько-української війни, та і після її завершення.

Перелік використаних джерел:

1. *The 2020 Global Crypto Adoption Index.(2020). Chainalysis. URL: <<https://go.chainalysis.com/rs/503-FAP-074/images/Index%20list%20of%20countries.pdf>> (Last accessed 28.02.2023).*

2. *Global Cryptocurrency Adoption Index. A country with a score of 1 has the highest cryptocurrency adoption, while a country with a score of 0 has the lowest, measured between July 2020 and June 2021. (2021). URL: <<https://markets.chainalysis.com/#geography-index>> (Last accessed 28.02.2023).*

3. *The 2022 Global Crypto Adoption Index: Emerging Markets Lead in Grassroots Adoption, China Remains Active Despite Ban, and Crypto Fundamentals Appear Healthy (2022, September, 14). Chainalysis. URL: <<https://blog.chainalysis.com/reports/2022-global-crypto-adoption-index/>> (Last accessed 28.02.2023).*

4. *Про віртуальні активи: Закон України від 17.02.2022 № 2074-IX. URL: <<https://ips.ligazakon.net/document/T222074?an=420>> (Last accessed 28.02.2023).*